

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет математики, природничих наук та технологій
Кафедра менеджменту та підприємництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В.о. завідувача кафедри
д.с.н., проф. Панченко В.А.

« 01 » вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 1.02 Вступ до фаху

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

(шифр, назва галузі)

Спеціальність: 073 Менеджмент (Логістика)

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Менеджмент (Логістика)

(назва)

Форма навчання денна

(денна, заочна,)

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни Вступ до фаху
(назва навчальної дисципліни)

розроблена на основі освітньо-професійної програми
Менеджмент (Логістика)
(назва ОПП)

навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр
за спеціальністю 073 Менеджмент (Логістика)
(шифр і назва спеціальності)

Розробник: к.пед.н., доцент Щоголева І.В.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
математики та методики її навчання

Протокол від «3» серпня 2023 року № 1
В.о.завідувача кафедри математики
та методики її навчання

д.ек. н., проф. Панченко В.А.
(прізвище та

ініціали)

Робочу програму перезатверджено на засіданні кафедри менеджменту та підприємництва

Протокол від «1» вересня 2023 року № 1
В.о.завідувача кафедри
менеджменту та підприємництва

д.ек. н., проф. Панченко В.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до фаху» для студентів спеціальності 073 Менеджмент (Логістика) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. ЦДУ імені В. Винниченка. 2023. 13 с.

© Щоголева І.В., 2023 рік

© ЦДУ імені В. Винниченка,
2023 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (назва)	Спеціальність: <u>073 Менеджмент (Логістика)</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
		1-й	
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітня програма: <u>Менеджмент (Логістика)</u> (шифр і назва)	22 год.	год.
		Практичні, семінарські	
	16 год.	год.	
	Лабораторні		
	- год.	- год.	
	Самостійна робота		
	52 год.	год.	
	Індивідуальні завдання:		
	- год.		
	Вид контролю:		
Екзамен			
	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)		

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Вступ до фаху» полягає в формуванні у здобувачів вищої освіти сучасної системи поглядів і спеціальних знань у сфері управління для забезпечення ефективної господарської діяльності підприємства.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів теоретичних знань про управління; закладення навичок інтеграції знань, що визначають професіоналізм діяльності сучасного менеджера; формування розуміння управління як професійної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі компетентності:

Загальні	Спеціальні (фахові)
<p><i>ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основ розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</i></p>	<p><i>СК1 Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК 6 здатність діяти соціально відповідально і свідомо</i></p>

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

P5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

P16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Основи менеджменту

Тема 1. Сутність та історія розвитку менеджменту

Передумови виникнення науки управління. Етапи історичного розвитку менеджменту. Управлінські революції в історії суспільства. Школи менеджменту. Основні крос-культурні засади менеджменту. Основні етапи розвитку управлінської науки в Україні. Сучасні тренди розвитку менеджменту.

Тема 2. Особливості управлінської праці

Управлінська діяльність як специфічна складова суспільного виробництва. Основні ознаки менеджменту як виду управління і як діяльності. Характеристика змісту управлінської праці. Структурування управлінської роботи за змістом процесу. Специфічні особливості управлінської праці. Ієрархічні рівні менеджменту. Класифікація управлінських кадрів. Розподіл управлінських завдань між різними категоріями менеджерів. Основні функції менеджерів в залежності від рівня. Предметна класифікація видів діяльності менеджера.

Тема 3. Підходи, закони та закономірності менеджменту

Наукові підходи до менеджменту: системний, комплексний, процесний, інтеграційний, функціональний, відтворювальний, маркетинговий, адміністративний, нормативний, кількісний, поведінський і т.д. Основні закони менеджменту: спеціалізації управління, інтеграції управління, необхідної і достатньої централізації управління, демократизації управління, управління часом. Закономірності управління: єдність системи управління виробництвом, централізація і децентралізація управління, Співвідносність і адекватність керуючої та керованої систем. Основні принципи менеджменту: поєднання демократизму і доцільного економічного централізму, досягнення високої економічної ефективності, матеріального і морального стимулювання, єдиноначальності і колегіальності, науковості, відповідальності і т.д.

Тема 4. Функції та методи менеджменту

Сутність функцій менеджменту. Класифікація функцій менеджменту. Циклічний взаємозв'язок функцій менеджменту. Планування як загальна функція менеджменту. Сутність, принципи та методи планування. Види планів. Сутність та основні категорії функції організування. Види повноважень. Поняття організаційної структури управління. Функція менеджменту «мотивування». Сутність та еволюція поняття «мотивування». Психологічні теорії мотивації. Арсенал мотиваційних засобів менеджера. Функція менеджменту «контроль». Сутність, види і процес контролю. Системи контролю. Функція менеджменту «регулювання». Оперативне регулювання і контролювання ходу робіт.

Сутність, значення і класифікація методів управління. Економічні методи на етапі становлення ринку. Адміністративні (організаційно-розпорядчі) методи. Соціально-психологічні методи управління. Взаємозв'язок методів управління.

Тема 5. Самоменеджмент як чинник професійної успішності менеджера

Сутність самоменеджменту. Критерії ефективного самоменеджменту. Функції самоменеджменту. Інструменти самоменеджменту. Методи планування особистої праці. Методи вибору пріоритетних справ. Методи управління часом. Методи формування корисних звичок. Самомотивування та самоконтроль менеджера.

Тема 6. Менеджер в організації

Сутність поняття «менеджер». Ролі менеджера в процесі здійснення управлінської діяльності (за Г. Мінцбергом). Рівні менеджерів. Функції менеджерів. Вимоги до сучасного менеджера. Якості ефективного менеджера: ділові, професійні, особисті. Професіограма сучасного менеджера.

Змістовий модуль 2. Функціональні напрямки управлінської діяльності

Тема 7. Основи технологій

Поняття про технологію роботи підприємств і технологічні процеси. Складові технологічного процесу. Класифікація технологічних процесів. Види технологічних операцій. Класифікація технологічних елементів. Технологічний цикл. Робоче місце як планувальна одиниця технологічного процесу. Вимоги до робочих місць. Особливості технологічних процесів у виробничій діяльності. Особливості технологічних процесів в сервісній діяльності.

Тема 8. Організаційні основи управлінської діяльності

Сутність поняття «організація». Зміст організації як функції управління. Основні складові організаційного процесу: розподіл праці, кооперація праці та делегування повноважень. Організаційна структура та її організаційні параметри. Фактори, які впливають на формування організаційної структури підприємства та організації. Принципи, якими необхідно керуватись в процесі виконання організаційної функції. Принципи виробничого процесу надання послуг.

Тема 9. Основи економіки

Сутність і походження поняття «економіка». Блага як економічна категорія. Ринок та його функції. Умови ефективного функціонування ринку. Структура ринку та його кон'юнктура. Ринковий попит. Ринкова пропозиція. Еластичність попиту. Еластичність пропозиції. Конкуренція як елемент ринкового механізму. Підприємництво як сучасна форма господарювання. Основні функції підприємницької діяльності.

Тема 10. Основи маркетингу

Сутність маркетингу. Маркетинг як вид діяльності. Маркетинг як функція менеджменту. Основні завдання маркетингу. Принципи маркетингу. Види маркетингу та їх характеристика: залежно від цілей обміну; за типами співпраці; за сферами діяльності; за цільовими ринками; за територіальною ознакою; у залежності від способу діяльності підприємства; по відношенню до підприємства; залежно від особливостей суб'єкта; залежно від попиту. Порівняння традиційного і маркетингового підходу до діяльності підприємства. Поняття ринку як основної категорії маркетингу. Види ринків. Функції маркетингу.

Тема 11. Основи логістики

Сутність та історичні аспекти розвитку логістики. Визначення поняття «логістика» з точки зору відповідності. Причини та тенденції розвитку логістики. Мета і завдання логістики. Види логістичних завдань. Концепція логістики. Види логістичних операцій. Характеристика логістичних функцій. Рівні розвитку логістики. Логістика та сучасні вимоги економіки.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	СРС		л	п	лаб.	інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Основи менеджменту												
Тема 1. Сутність та історія розвитку менеджменту	6	2	1				3					
Тема 2. Особливості управлінської праці	8	2	1				5					
Тема 3. Підходи, закони і закономірності менеджменту	9	2	2				5					
Тема 4. Функції та методи менеджменту	9	2	2				5					
Тема 5. Самоменеджмент як чинник професійної успішності менеджера	9	2	2				5					
Тема 6. Менеджер в організації	9	2	2				5					
Разом за Розділом 1	50	12	10				28					

Змістовий модуль 2. Функціональні напрямки управлінської діяльності												
Тема 7. Основи технологій	7	2	1				4					
Тема 8. Організаційні основи управлінської діяльності	8	2	1				5					
Тема 9. Основи економіки	9	2	2				5					
Тема 10. Основи маркетингу	8	2	1				5					
Тема 11. Основи логістики	8	2	1				5					
Разом за Розділом 2	40	10	6				24					
Усього годин	90	22	16				52					
ІНДЗ												
ІНДЗ							-	-	-	-	-	-
Усього годин												

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність та історія розвитку менеджменту	2
2	Особливості управлінської праці	2
3	Підходи, закони та закономірності менеджменту	2
4	Функції та методи менеджменту	2
5	Самоменеджмент як чинник професійної успішності менеджера	2
6	Менеджер в організації	2
7	Основи технологій	2
8	Організаційні основи управлінської діяльності	2
9	Основи економіки	2
10	Основи маркетингу	2
11	Основи логістики	2
	Разом	22

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		

	Разом	
--	-------	--

4.2. Теми семінарських (практичних) занять
4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність та історія розвитку менеджменту	1
2	Особливості управлінської праці	1
3	Підходи, закони та закономірності менеджменту	1
4	Функції та методи менеджменту	1
5	Самоменеджмент як чинник професійної успішності менеджера	1
6	Менеджер в організації	1
7	Основи технологій	2
8	Організаційні основи управлінської діяльності	2
9	Основи економіки	2
10	Основи маркетингу	2
11	Основи логістики	2
	Разом	22

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

4.3. Завдання для самостійної роботи
4.3.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність та історія розвитку менеджменту	2
2	Особливості управлінської праці	5
3	Підходи, закони та закономірності менеджменту	5
4	Функції та методи менеджменту	5
5	Самоменеджмент як чинник професійної успішності менеджера	5
6	Менеджер в організації	5
7	Основи технологій	5
8	Організаційні основи управлінської діяльності	5
9	Основи економіки	5
10	Основи маркетингу	5
11	Основи логістики	5
	Разом	52

4.3.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

4.4. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Вступ до фаху» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проєктний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проєктно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

4.6. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти. Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. *Завданням поточного контролю* є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних/семінарських заняттях; активність при обговоренні питань практичного/семінарського/лабораторного заняття; результати тестування тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Підсумковий контроль. *Завданням підсумкового контролю* є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

4.7. Перелік програмових питань для самоконтролю:

1. Характеристика етапів історичного розвитку менеджменту.
2. Управлінські революції в історії суспільства.
3. Школи менеджменту.
4. Сучасні тренди розвитку менеджменту.
5. Управлінська діяльність як специфічна складова суспільного виробництва.
6. Специфічні особливості управлінської праці.
7. Основні функції менеджерів в залежності від рівня.
8. Наукові підходи до менеджменту: системний, комплексний, процесний, інтеграційний, функціональний, відтворювальний, маркетинговий, адміністративний, нормативний, кількісний, поведінський.

9. Основні закони менеджменту: спеціалізації управління, інтеграції управління, необхідної і достатньої централізації управління, демократизації управління, управління часом.
10. Основні принципи менеджменту.
11. Класифікація функцій менеджменту.
12. Планування як загальна функція менеджменту.
13. Функція планування.
14. Функція менеджменту «мотивування».
15. Функція менеджменту «контроль».
16. Сутність самоменеджменту.
17. Методи планування особистої праці.
18. Методи вибору пріоритетних справ.
19. Методи управління часом.
20. Ролі менеджера в процесі здійснення управлінської діяльності (за Г. Мінцбергом).
21. Якості ефективного менеджера: ділові, професійні, особисті.
22. Класифікація технологічних процесів.
23. Особливості технологічних процесів у виробничій та сервісній діяльності.
24. Зміст організації як функції управління.
25. Основні складові організаційного процесу: розподіл праці, кооперація праці та делегування повноважень.
26. Структура ринку та його кон'юнктура.
27. Ринковий попит та ринкова пропозиція.
28. Маркетинг як вид діяльності та функція менеджменту.
29. Мета і завдання логістики. Види логістичних завдань.
30. Концепція логістики.

4.8. Схема нарахування балів, які отримують студенти

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	К/р	Екзамен	Сума
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	40	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	

35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Баєва О. В., Новальська Н. І., Галат-Лозинська Л. О. Менеджмент і адміністрування: в 2 ч. Ч. II. Менеджмент: навч. посіб. / за ред. О. В. Баєвої. К.: ДП Вид. дім «Персонал», 2017. 326 с.
2. Марченко В.М., Шутюк В.В. Логістика: підручник. К. : Видавничий дім «Артек», 2018. 312 с.
3. Основи менеджменту: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укл.: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова. Електронні текстові дані (1 файл: 560 КБ). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021.166 с. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/41193/1/Managment.pdf>
4. Сенишин О. С., Кривешко О. В. Маркетинг : навч. посібник. Львів :Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 347 с.
5. Логістика : навч. посіб./ О.В. Безсмертна, О. О. Мороз, Т. М. Білоконь та ін. Вінниця : ВНТУ. 2018. 161 с. URL: https://ecopy.posibnyky.vntu.edu.ua/txt/2018/Bezsmertna_moroz_bilok_shvarz_logistika_np_p023.pdf

Допоміжна

1. Сучасний менеджмент у схемах і таблицях. Ч. 1: навч. посіб. / Н.С. Іванова, Н.С. Приймак, І.А. Карабаза та ін; за ред. Н.С. Іванової. Кривий Ріг : Вид-во ДонНУЕТ, 2021. 282 с.
2. Зозульов О.В., Царьова Т.О. Маркетинг: теоретичні основи маркетингу : навч.-метод. комплекс : навч. посіб. для студентів спеціальності 075 «Маркетинг». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 100 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/40396/1/TOM_NMK-v2.pdf

Методичне забезпечення

5.3. Інформаційні ресурси

(перелік інформаційних ресурсів)

1. Інтернет-портал для управлінців Менеджмент.com.ua // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.management.com.ua/hrm/motivation.php>.
2. Сайт електронної бібліотеки // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-2031.html>
3. Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва: URL: <http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/index>
4. Державна служба статистики України: URL: www.ukrstat.gov.ua
5. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського: URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

6. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського: наукові ресурси. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/1539>

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка».